

Motion till riksdagen 2022/23:2214

av Anna Lasses m.fl. (C)

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Centerpartiet vill fortsätta att investera en procent av Sveriges BNI i den internationella utvecklingsagendan. Vi står fast vid att Sverige ska ha ett generöst bistånd. Målet för Sveriges internationella bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Behoven är, inte minst efter covid-19 och torka och i spåren av klimatförändringar och konflikter, enorma. Partnerskap och lokalt ägarskap, mänskliga rättigheter och de fattigas perspektiv utgör grunden för Sveriges politik för global utveckling och bör fortsatt göra det. Svenskt bistånd ska utgå från OECD-Dacs regelverk för hur bistånd kan användas. Att använda biståndet som ett sätt att tvinga människor att återvända efter att de nekas asyl är inte i enlighet med OECD-Dac och Centerpartiet motsätter sig en politik där biståndet används på detta sätt.

Däremot behöver biståndet fokuseras. Biståndseffektiviteten ökar genom att svenskt bistånd kraftsamlar och fokuserar runt tre tematiska områden: 1) Hållbara jobb, 2) Klimatomställning och grön energi samt 3) Demokrati och rättsstatens principer. Fokuseringen tar sin utgångspunkt i, och utvecklar, de globala målen i Agenda 2030 och målsättningarna i Parisagendan som svenska aktörer bäst kan bidra till att nå. Vi är bra på mycket men behöver bli bättre på att fokusera på det som vi är bäst på. Vi ska verka där vi kan göra mest skillnad, och där ska vi vara världsledande. Det är viktigt att det finns en långsiktighet i utvecklingsbiståndet, inte minst i demokratibiståndet, eftersom det tar tid för länder att demokratiseras. Detta får inte riskeras. Att det måste finnas ett humanitärt bistånd som går att skala upp är en självklarhet, men det ska inte ske på bekostnad av det bilaterala utvecklingsbiståndet. Kärnstödet kan däremot prioriteras tydligare än idag. Klimatbiståndet ska inte finansiera fossila utsläpp utan gå till de

länder som har det svårast att själva klara omställning och anpassning samtidigt som det bidrar till det riksdagsbundna målet för svenskt bistånd.

Genom att uppmuntra andra länder att följa samma principer och genom att verka för en god samordning inom EU och i andra forum skapas en effektiv och rationell arbetsfördelning för internationell utveckling.

Samtidigt ska det enprocentiga biståndet ses som ett medel för att mobilisera betydligt större volymer från andra aktörer. Vi vill att det internationella biståndet används som en hävstång för att mobilisera större krafter i näringsliv, stater, civilsamhälle och internationella system. Hävstångseffekten skapas genom att det internationella biståndet mobiliserar såväl kapital, engagemang och tid som innovation. På så sätt kan värdet av varje skattekrona som investeras i de globala målen mångfaldigas och utvecklings-effekten bli större än vad biståndet enskilt kan bidra med. Det är nödvändigt eftersom volymen på de investeringar som krävs för att uppnå en hållbar utveckling vida överstiger det samlade biståndets volymer. Utan ett brett och nära samarbete med privata investerare och näringslivet som fokuserar på ett ökat engagemang kommer de globala hållbarhetsmålen inte att kunna uppnås. Näringslivet kan bidra till en global hållbar utveckling. Att fokusera på biståndsbudgeten som hävstång för bredare resursflöden ser vi som den snabbaste vägen bort från biståndsberoende. En biståndsoberoende värld är alltså det långsiktiga målet.

Rysslands krig i Ukraina har skapat en humanitär katastrof och lämnat Ukrainas ekonomi i ruiner. Många tiotusentals människor har dött, skändats, skadats, lämnats bostadslösa och flytt. Människor svälter och fryser då Ryssland med precision gett sig på förnödenhetsförsörjningen. Sverige, och EU, kommer att behöva göra mer för att öka både det humanitära stödet till Ukraina och det ekonomiska stödet för att både kort- och långsiktigt bygga upp landet på nytt. Internationella valutafonden (IMF) beräknar att Ukrainas statsfinanser till följd av kriget går med underskott motsvarande dryga 40 miljarder kronor varje månad. Hjälpens från EU och västvärlden är, trots nya beslut om lån, inte i nivå med Ukrainas behov och en allt större del av underskotten finansieras nu av sedelpressen, trots att den ukrainska centralbanken försöker att undvika detta. Centerpartiet vill att ytterligare bistånd går till Ukraina. Det vore förödande om Ukraina blev statsbankrutt.

Sammantaget står Centerpartiet upp för enprocentsmålet i biståndet och avvisar regeringens neddragning. Långsiktighet, partnerskap och lokalt ägarskap bör även fortsatt vara utgångspunkten för svenskt bistånd, med målsättningen att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Istället för att biståndsramen skärs ner bör en större andel gå till Ukraina och ett ökat klimatbistånd.

Centerpartiets överväganden

Tabell 1 Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Biståndsverksamhet	45 297 746	7 042 961
1:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 612 297	157 243
1:3 Nordiska Afrikainstitutet	16 889	665
1:4 Folke Bernadotteakademin	208 199	17 292
1:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	50 000	±0
1:6 Utvärdering av internationellt bistånd	21 096	840
Summa	47 206 227	7 219 001

Centerpartiet avvisar regeringens förslag om att frångå det så kallade enprocentsmålet för biståndsramen. Av denna anledning föreslås anslag 1:1 öka med 7 114 miljoner kronor år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 7 114 miljoner kronor per år från och med år 2024. Den ekonomiska utvecklingen, inklusive BNI-utvecklingen, är mycket osäker. Centerpartiet ämnar återkomma med förslag till biståndsram för 2024 i samband med behandlingen av budgeten för år 2024. Centerpartiet avvisar regeringens förslag om att minska antalet kvotflyktingar. Av denna anledning föreslås anslaget minska med 71 miljoner kronor år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget minska med 144 miljoner kronor år 2024 och med 139 miljoner kronor år 2025.

Anslag 1:2 föreslås öka med 157,2 miljoner kronor år 2023 till följd av att Centerpartiet avvisar regeringens förslag om en sänkt biståndsram för år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 157,2 miljoner kronor per år från och med år 2024.

Anslag 1:3 föreslås öka med 0,7 miljoner kronor år 2023 till följd av att Centerpartiet avvisar regeringens förslag om en sänkt biståndsram år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 0,7 miljoner kronor per år från och med år 2024.

Anslag 1:4 föreslås öka med 17,3 miljoner kronor år 2023 till följd av att Centerpartiet avvisar regeringens förslag om en sänkt biståndsram år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 17,3 miljoner kronor per år från och med år 2024.

Anslag 1:6 föreslås öka med 0,8 miljoner kronor år 2023 till följd av att Centerpartiet avvisar regeringens förslag om en sänkt biståndsram år 2023. Av samma anledning beräknas anslaget öka med 0,8 miljoner kronor per år från och med år 2024.

Anna Lasses (C)

Kerstin Lundgren (C)

Mikael Larsson (C)